

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422202620
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4422202620.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členov senátu JUDr. Evy Šiškovej a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. B. XXXX/XX, E. F., zastúpeného advokátom JUDr. Zsoltom Hodosim, Veľkoblavovská 6750, Dunajská Streda, IČO: 45 014 515, proti žalovanému: Slovenská republika v zastúpení Úrad geodézie, kartografie a katastra, Chlumeckého 2, Bratislava, IČO: 00 166 260, o náhradu škody v sume 30.076,30 eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní žalobcu zo dňa 28. 04. 2023 proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 9C/88/2022-132 zo dňa 20. marca 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie podľa ust. § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej aj „CSP“) rozsudkom č. k. 9C/88/2022-132 zo dňa 20. 03. 2023 rozhodol tak, že žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 30.076,30 eur s príslušenstvom zamietol (l. výrok) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok právne odôvodnil citáciou ust. § 1 písm. a/, c/, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 a § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 514/2003 Z. z.), ust. § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj Občiansky zákonník alebo OZ), ust. § 39 ods. 2, § 59 ods. 2 písm. a/, c/, § 70 ods. 1 a § 71 ods. 2, 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 162/1995 Z. z.) a ust. § 255 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

2.1. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobca sa podanou žalobou doručenou mu dňa 22. 06. 2022 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 30.076,30 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý podľa žalobcu spočíval v nesprávnom vykonaní záznamu do katastra nehnuteľností v dôsledku zápisu vlastníckeho práva osobe, ktorej toto vlastnícke právo podľa hmotného práva nesvedčilo, a to nekontrolovaním osobných údajov osôb s rovnakým menom, priezviskom a v rovnakom katastrálnom území. Svoju aktívnu vecnú legitimitáciu žalobca odôvodňoval s poukazom na ust. § 9 odsek 4 zákona č. 514/2003 Z. z. a pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d/ tohto zákona. Tvrdil, že škoda mu vznikla činnosťou katastrálneho orgánu, konkrétne Okresného úradu Nové Zámky,

katastrálneho odboru, ktorý úsek štátnej správy patrí do pôsobnosti žalovaného, pričom žalovaný žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nevyhovel.

Ku skutkovej stránke žalobca uviedol, že do jeho výlučného vlastníctva boli zapísané nehnuteľnosti v registri E-KN, a to pozemok parc. č. XXXX/X – orná pôda vo výmere 35116 m², pozemok parc. č. XXXX – orná pôda vo výmere 5791 m², pozemok parc. č. XXXX/X – trvalé trávne porasty vo výmere 457 m², pozemok parc. č. XXXX/X – trvalé trávne porasty vo výmere 2243 m², pozemok parc. č. XXXX/X – orná pôda vo výmere 20766 m², pozemok parc. č. XXXX/XXX – orná pôda vo výmere 426 m², pozemok parc. č. XXXX/X – orná pôda vo výmere 54432 m², všetky parcely zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie G. E. H., okres Nové Zámky. K zápisu vlastníckeho práva žalobcu došlo záznamom v záznamovom konaní nezistenej spisovej značky na Okresnom úrade Nové Zámky, katastrálny odbor, a to na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 8D/161/2015-46 zo dňa 02. 11. 2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 11. 2015 a ktoré bolo katastrálnemu orgánu doručené dňa 08. 12. 2015. Následne žalobca tieto pozemky postupne previedol na I. F. J., a to troma kúpnymi zmluvami v rokoch 2017 a 2018. Keď vyšlo najavo, že tieto pozemky nepatrili žalobcovi, a teda nemal právo previesť k nim vlastnícke právo na I. F. J., došlo k urovnaniu situácie tým, že pozemky boli dobrovoľne prevedené na vlastníka, ktorému svedčilo vlastnícke právo podľa hmotného práva, a to na A. B., nar. XX. XX. XXXX, K. L. XXX/XX, G. E. H.. Dohoda o urovnaní bola do katastra nehnuteľností zapísaná pod č. V-315/2020 a V-5015/2020. K okolnostiam zápisu pozemkov do výlučného vlastníctva žalobcu sa vyjadrila zamestnankyňa žalovaného pred policajným orgánom OR PZ Nové Zámky v trestnom konaní vedenom pod ČVS: ORP-179/2-VYS-NZ-2019, ktorá uviedla, že chybu urobila neúmyselne.

Za prvotné zlyhanie správneho orgánu žalobca považoval zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam záznamom v jeho prospech, nakoľko aj záznamové konanie vyvoláva účinky o hodnovernosti a záväznosti údajov katastra. Pri následných prevodoch nehnuteľností konal v dobrej viere v správnosť, záväznosť a hodnovernosť údajov katastra, pričom do katastra nehnuteľností nebola zapísaná žiadna poznámka v tomto smere. Škoda mu vznikla tak, že v dobrej viere v záväznosť údajov katastra a majúc za to, že predmetné nehnuteľnosti mu vlastnícky patria, tieto predal tromi kúpnymi zmluvami za celkovú kúpnu cenu 50.076,30 eur. Časť kúpnej ceny v sume 30.076,30 eur spotreboval (rekonštrukcia svojho domu vo Dvoroch nad Žitavou, kúpa dvoch motorových vozidiel, peňažný dar sestre) a suma 20.000,- eur zostala v jeho dispozícii. Po zistení nesprávnosti zápisu vlastníckeho práva k pozemkom v prospech žalobcu, boli tieto nakoniec prevedené do vlastníctva osoby, ktorej svedčilo vlastnícke právo podľa hmotného práva a žalobca dobrovoľne vrátil I. J. časť kúpnej ceny v sume 20.000,- eur dňa 12. 03. 2019. Sumu 30.076,30 eur žalobca zabezpečil predajom svojich ostatných nehnuteľností, ktoré boli správne vedené na LV č. XXXX v katastrálnom území G. E. H., a to svojim rodičom, ktorí si predmetné finančné prostriedky zabezpečili z úveru. Následne túto sumu žalobca previedol na I. J..

Podľa názoru žalobcu, medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho orgánu a vznikom škody existuje priama a bezprostredná príčinná súvislosť, lebo žalobca vychádzal zo správnosti záznamu a z hodnovernosti a záväznosti údajov katastra, konal dobromyseľne a v dobrej viere nehnuteľnosti ďalej predal. Nebyť nesprávneho záznamu v katastri nehnuteľností, žalobca by nikdy nebol vlastníkom predmetných nehnuteľností a nikdy by s nimi nerobil dispozície, na ktoré by nemal právo.

2.2. Z vykonaného dokazovania a z listinných dôkazov, ktoré do spisu predložili strany sporu súd prvej inštancie zistil, že žalobca (v pozícii predávajúceho) uzavrel v období rokov 2017 a 2018 tri kúpne zmluvy s I. F. J. (v pozícii kupujúceho), ktorými ako predávajúci previedol na kupujúceho nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, ktoré mu pribudli na list vlastníctva bez toho, aby bol predvolaný na dedičské konanie alebo na dodatočné dedičské konanie, resp. bez toho, aby podpísal alebo uzavrel zmluvu, na základe ktorej by nadobudol do vlastníctva predmetné nehnuteľnosti. Podľa jeho tvrdenia bol v domnienke, že tieto nehnuteľnosti nadobudol, že údaje katastra sú záväzné, hodnoverné a platné, a preto sa rozhodol naložiť s týmito nehnuteľnosťami podľa vlastnej vôle tak, že ich predá a od kupujúceho prevzal kúpnu cenu spolu v sume 50.076,30 eur. Z notárskej zápisnice N 242/19, NZ 7297/2017, NCRIs 7440/2019 zo dňa 08. 03. 2019 súd zistil, že žalobca ako dlžník urobil vyhlásenie povinnej osoby o súhlase s vykonateľnosťou a exekúciou notárskej zápisnice podľa ust. § 45 odsek 2 Exekučného poriadku, kde uznal, že odpredal I. F. J. nehnuteľnosti v domnienke, že tieto nehnuteľnosti nadobudol dobromyseľne a že prevzal od I. F. J. kúpnu cenu za pozemky v celkovej sume 50.076,30 eur. Uznal, že táto suma je jeho bezdôvodným obohatením, lebo nemal vedomosť o tom, že nie je vlastníkom predmetných

nehnutelností, nakoľko ich nezdedil. Závazok vo výške 50.076,30 eur voči oprávnenej osobe I. F. J. uznal čo do výšky i dôvodu v plnom rozsahu s tým, že dlžnú sumu sa zaviazal splatiť veriteľovi do 31. 12. 2020.

Ďalej súd prvej inštancie mal preukázané, že žalobca predmetné nehnuteľnosti nadobudol do svojho vlastníctva v dôsledku pochybenia zamestnankyne Okresného úradu Nové Zámky v súvislosti so zápisom vlastníckeho práva na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 8D/161/2015-46 zo dňa 02. 11. 2015, podľa ktorého bol dedičom i A. B., nar. XX. XX. XXXX, G. E. H.. V skutočnosti ale nehnuteľnosti tohto oprávneného dediča v registri katastra zaevidovala a zapísala na LV č. XXXX v prospech žalobcu. K tejto chybe došlo preto, lebo ako táto zamestnankyňa sama uviedla, neskontrolovala si ďalšie údaje osoby uvedenej v osvedčení o dedičstve ako dedič (A. B.).

2.3. V predmetnom konaní sa súd zaoberal s tým, či žalobca v konaní preukázal zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorá zodpovednosť je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť. Táto zodpovednosť je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu, 2. existencia škody, 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. V danom prípade súd zistil, že podľa zákona č. 514/2003 Z. z. ide v predmetnej veci o nesprávny úradný postup katastrálneho orgánu, ktorý spočíval v nesprávnom vykonaní záznamu do katastra nehnuteľností v dôsledku zápisu vlastníckeho práva osobe (žalobcovi), ktorej toto vlastnícke právo podľa hmotného práva nesvedčilo. Dôvod na vyhovieť žalobe žalobcu by bol v prípade, že kumulatívne sú splnené všetky tri predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pretože ak nie je splnená čo len jedna z podmienok, nie je možné žalobe vyhovieť.

Z uvedených troch zodpovednostných predpokladov je splnený len jeden, a to prvý, teda nesprávny úradný postup, ku ktorému sa zamestnankyňa správneho orgánu aj priznala. Nesprávny úradný postup musí byť hlavnou, priamou a bezprostrednou príčinou škody, nestačí, ak je iba sprostredkovanou príčinou škody. Nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola priamo a nesprostredkovane spôsobená práve týmto nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť totiž nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite, keďže atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo predchádza následku a vyvoláva ho. Skutočnosť, že vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť (bezpečne preukázaný) bezprostredný, už konštatoval aj Ústavný súd SR vo svojom náleze v konaní pod sp. zn. I. ÚS 177/08. Z rozhodovacej praxe súdov SR dokonca vyplýva, že nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup môže byť dokonca významným článkom v reťazci príčin a následkov, napriek tomu nemusí byť daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú takýmto nesprávnym úradným postupom. V tomto smere súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 3Cdo/32/2007 zo dňa 29. 03. 2007, sp. zn. 5Cdo/219/2007 zo dňa 30. 07. 2008 (časti týchto rozsudkov citoval) a sp. zn. 5Cdo/301/2009 zo dňa 27. 10. 2010, na ktorý súd obdobne poukazuje aj v súvislosti s touto právnou vecou. Konštatoval, že v predmetnej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany žalovaného, ku ktorému sa zamestnankyňa i priznala.

Druhým zodpovednostným predpokladom za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom by mala byť existencia škody. Žalobca v konaní tvrdil, že mu vznikla škoda v sume 30.076,30 eur, nakoľko došlo k reálnemu zmenšeniu jeho majetku z dôvodu, že dňa 19. 11. 2021 na základe predexekučnej výzvy I. F. J. mu previedol túto sumu 30.076,30 eur. Celková kúpna cena za všetky žalobcom prevedené nehnuteľnosti, ktoré nadobudol ako nevlastník nedobromyseľne, bola 50.076,30 eur. Z tejto sumy vedel menovanému vrátiť sumu 20.000,- eur, ale na vrátenie sumy 30.076,30 eur musel podľa svojho tvrdenia vykonať určité kroky (rodičom predať rodinný dom, ktorý mal vo vlastníctve a do ktorého už investoval), v dôsledku ktorých došlo k úbytku jeho majetku.

Súd sa však nestotožnil s tým, že z tohto dôvodu by žalobcovi vznikla škoda podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Z vykonaného dokazovania a postupu žalobcu, ktorý si zvolil po tom, ako bol v domnienke, že nadobudol dobromyseľne vlastníctvo nehnuteľností na LV č. XXXX (čo si žiadnym spôsobom nepreveroval) súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca sa bezdôvodne obohatil na úkor oprávneného dediča I. A. B., nar. XX. XX. XXXX a následne potom ako boli nehnuteľnosti prevedené z vlastníctva I. F. J. do vlastníctva oprávneného dediča, sa bezdôvodne obohatil na úkor I. F. J., čoho dôkazom je notárska zápisnica N 242/2019 NZ 7297/2019 NCRIs 7440/2019 zo dňa 08. 03. 2019, v 2. bode ktorej žalobca uviedol, že sa bezdôvodne obohatil o sumu 50.076,30 eur, lebo mal vedomosť o

tom, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti, ktoré previedol na I. F. J. a tieto ani nezdedil. Preto nie je možné hovoriť o tom, že vznikla škoda, lebo v skutočnosti išlo iba o vydanie bezdôvodného obohatenia.

Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že mu vznikla škoda v sume 30.076,30 eur a teda došlo k reálnemu zmenšeniu jeho majetku nesprávnym úradným postupom žalovaného. Tvrdenie žalobcu o dobromyseľnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam dedením po starom otcovi (resp. prejednaním novoobjaveného dedičstva nadväzne na závery skoršieho dedičského konania) nemá oporu v skutkovom stave. Skutočnosť, že žalobca je osoba bez právnického vzdelania, neospravedlňuje jeho konanie a predaj nehnuteľnosti tretej osobe bez toho, aby k nehnuteľnostiam nadobudol vlastnícke právo. Dedičské konanie alebo dodatočné prejednanie novoobjaveného majetku sa koná vždy za prítomnosti dedičov a žalobca mal teda minimálne obdržať predvolanie od notára na dedičské konanie, čo sa však nestalo. Žalobca napriek tomu neskúmal ďalej, akým iným spôsobom mohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, keď ani nepodpisoval žiadnu zmluvu, ktorou by nadobudol vlastníctvo. Aj právne nezalá osoba v právnom štáte musí mať aspoň takú znalosť, že bez akéhokoľvek spôsobu, len tak bez ničoho, nemôže nadobudnúť vlastníctvo zápisom do listu vlastníctva. O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. V predmetnej veci nie je možné konštatovať, že žalobcovi vznikla škoda prevodmi nehnuteľností, ktoré nenadobudol v zmysle zákona a dobromyseľne, ale v skutočnosti išlo o jeho bezdôvodné obohatenie, a preto nebola splnená druhá podmienka zodpovednostného predpokladu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca predmetné nehnuteľnosti nenadobudol na základe žiadnej verejnej alebo inej listiny, čoho si musel byť vedomý, nebol účastníkom žiadneho dedičského konania a neuzatvoril ani žiadnu scudzovacu zmluvu, teda predmetné nehnuteľnosti nikdy netvorili jeho vlastníctvo.

Pokiaľ teda nevznikla škoda, potom nie je možné hovoriť o tom, že je splnený aj tretí predpoklad zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a preto nie je splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Žalobca si dostatočne neoveril nadobudnutie vlastníckeho práva a uspokojil sa iba s tým, čo mu uviedol Okresný úrad Nové Zámky, katastrálny odbor a čo mal uvedené na príslušnom liste vlastníctva, pričom sám vedel, že sa nezúčastnil žiadneho dedičského konania, nepodpisoval žiadnu zmluvu, teda nič nepredchádzalo tomu, aby nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Napriek tomu žalobca tieto nehnuteľnosti predal a štát nenesie zodpovednosť za to, ako naložil s finančnými prostriedkami, ktoré získal predajom nehnuteľností, ktoré nikdy nevlastnil a predajom ktorých sa bezdôvodne obohatil. Súd považoval nárok žalobcu, ktorým si v tomto konaní uplatňoval škodu, ktorá mu mala vzniknúť reálnym zmenšením jeho majetku pre nesprávny úradný postup žalovaného za rozpor s dobrými mravmi, keď žalobca požaduje náhradu škody za to, že si sám zrekonštruoval dom, nakúpil autá, daroval finančnú hotovosť sestre z finančných prostriedkov, ktoré získal predajom nehnuteľností, ktoré nikdy nevlastnil a predajom ktorých sa vlastne bezdôvodne obohatil.

Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú, nakoľko žalobca nepreukázal splnenie všetkých troch zodpovednostných predpokladov za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V danom prípade neboli splnené dva z týchto predpokladov, a to vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

2.4. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 CSP a priznal ich žalovanému v rozsahu 100 %, nakoľko bol v konaní plne úspešný podľa ust. § 262 odsek 1 CSP.

3. Proti celému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP.

3.1 Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP sú: zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia NS SR v konaní pod sp. zn. 7Cdo/15/2021 - publikované v časopise ZSP č. 6/2022, sp. zn. 7Cdo/303/2021 - publikované v časopise ZSP č. 1/2023 a na to, že Európsky súd pre ľudské práva síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá iba na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie určujúci, vyžaduje

sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Napadnutý rozsudok má 21 strán a súd prvej inštancie zhrnul svoje dôvody pre zamietnutie žaloby do 33 bodov odôvodnenia, vlastné dôvody súdu sú potom zhrnuté na stranách 14 až 20 napadnutého rozsudku. V absolútne prevažnej väčšine je text na týchto stranách skoro zhodný, a to doslovne s prednesmi žalovaného, najmä však s jeho vyjadrením k žalobe doručeným súdu dňa 26. 08. 2022 (konkrétne text 24., 25., 26., 27. a 28. bodu odôvodnenia je doslovne zhodný s vyjadrením žalovaného na 2., 3., 4. a 6. strane textu vyjadrenia žalovaného). Dokonca súd odkazuje na tie isté rozsudky Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3Cdo/32/2007 zo dňa 29. 03. 2007, sp. zn. 5Cdo/219/2007 zo dňa 30. 07. 2008 a sp. zn. 5Cdo/301/2009 zo dňa 27. 10. 2010) ako žalovaný, pričom nevysvetlil, ako sa majú pravidlá citované v iných súdnych rozhodnutiach aplikovať v tomto konkrétnom prípade. V 30. bode odôvodnenia rozsudku na 18. strane súd zhrnul okolnosti vzniku škody, avšak výlučne v naratívne žalovaného. V rovnakom bode na 19. strane rozsudku súd uvádza text úplne zhodný s vyjadrením žalovaného na 2. a 8. strane. V 31. bode odôvodnenia na 20. strane potom súd prvej inštancie v absolútnej zhode s vyjadrením žalovaného na 8. strane rovnakými vetami vyhodnocuje žalobcom uplatnený nárok ako rozporný s dobrými mravmi a rozpor uplatneného nároku s dobrými mravmi vidí v doslovne rovnakých okolnostiach ako žalovaný.

Javí sa, že súd prvej inštancie prezentuje myšlienky a tvrdenia žalovaného ako svoje vlastné, v skutočnosti ale ide o nekritické, až otrocké preberanie myšlienok a argumentácie žalovaného. Pre prístup súdu prvej inštancie je okrem toho príznačné aj selektovanie v informáciách o skutkových okolnostiach, ktoré súdu predložil žalobca (súd prvej inštancie napr. vôbec neprebral do odôvodnenia rozsudku všetky okolnosti týkajúce sa vzniku škody). Zo strany súdu prvej inštancie ide o zámerné a vedomé zlyhanie, t. j. zaťaženie napadnutého rozsudku nepreskúmateľnosťou a nedostatkom dôvodov (nakolko celkom zrejme ide pre štát ako žalovaného o situáciu neprijemnú až háklivú, do ktorej dostal žalobcu) a o presun zodpovednosti za rozhodovanie na odvolací súd. Napadnutý rozsudok zostáva v rovine všeobecnej konštatácie, pričom súd prvej inštancie nedokázal vysvetliť, z akého dôvodu nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a vznikom škody, obmedzil sa len na citovanie niektorých pasáží z rozhodnutí NS SR odkazovaných žalovaným. Nevysvetlil, z akého dôvodu sa s rovnakou starostlivosťou nezaoberal rozsudkami, na ktoré odkázal žalobca, napríklad vo svojej replike zo dňa 04. 10. 2022 vo vzťahu k existencii príčinnej súvislosti, napr. ako R31/2013, R21/1992, sp. zn. 6MCdo/7/2013, alebo v písomnej záverečnej reči zo dňa 16. 02. 2023 vo vzťahu k investigatívnej povinnosti žalobcu, napr. uznesenie NS SR v konaní pod sp. zn. 6Cdo/71/2011 zo dňa 27. 02. 2013 alebo uznesenie NS SR v konaní pod sp. zn. 6Cdo/169/2020 zo dňa 28. 10. 2020. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nijako nevysporiadal so žalobcom uvedeným princípom prezumpcie správnosti aktu verejnej správy, ani so vzájomným vzťahom nároku na náhradu škody a nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (i keď žalobca na to výslovne poukázal vo svojej písomnej záverečnej reči zo dňa 16. 02. 2023). Rozsudok nedáva odpovede na podstatné právne otázky, ktoré žalobca v priebehu konania uviedol a nastolil. Tie časti písomných podaní žalobcu, ktoré uvádzajú princíp správnosti aktov verejnej správy, úvahy žalobcu k jeho investigatívnej povinnosti, úvahy žalobcu k príčinnej súvislosti ani nie sú spomenuté v napadnutom rozsudku. Práve v tom vidieť selektívny prístup súdu, ktorý nevysvetlil (ani nespomenul v napadnutom rozsudku), z akého dôvodu sú/nie sú úvahy žalobcu irelevantné pre daný spor. Tým súd prvej inštancie nedal špecifické odpovede pre určujúce argumenty. Nejde o to, že súd prvej inštancie neodôvodnil napadnutý rozsudok podľa predstáv žalobcu, ale o to, že nekritickým, až otrockým preberaním argumentácie žalovaného založil nepresvedčivosť rozsudku nielen pre laickú verejnosť (napríklad žalobcu), ale ani pre právnickú verejnosť. Súd prvej inštancie v predmetnom prípade nepripojil k odôvodneniu žiadne vlastné úvahy, vlastné myšlienky, či žiadne vlastné právne posúdenie veci, ale zvoleným prístupom sa degradoval na hovorcu žalovaného a tým rezignoval na pozíciu byť arbitrom sporu.

3.2. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP žalobca uviedol, že o nesprávne právne posúdenie ide vtedy, keď súd použije nesprávny (nenáležitý) právny predpis, alebo síce použil náležitý právny predpis, ale nesprávne ho právne interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodzuje neprávne právne závery. Práve o túto eventualitu ide aj v tomto prípade. Skutkový stav bol vyčerpaný, do úvahy neprichádza žiaden nový dôkaz, pričom úlohou súdu bolo z takto ustáleného dôkazného stavu vyvodiť právne posúdenie prípadu, ktoré je zákonné, správne a spravodlivé.

Nesprávne právne posúdenie sa v tomto prípade týka právneho posúdenia naplnenia troch zodpovednostných predpokladov na strane žalovaného (existencia nesprávneho úradného postupu – existencia škody – príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody). Súd prvej inštancie posúdil, že v danom prípade existuje len nesprávny úradný postup a ostatné zodpovednostné predpoklady dané nie sú. Žalobca bol toho názoru, že súd prvej inštancie pochybil, keď ustálil, že v danom prípade nedošlo k vzniku škody a chýba aj príčinná súvislosť. Na zdôraznenie nesprávnosti právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie žalobca poukázal najmä:

- vo vzťahu k vzniku škody

i. na spôsob ustálenia škody na sumu 30.076,30 eur (z celkovej kúpnej ceny 50.076,30 eur najprv vrátil nespotrebovanú časť 20.000,- eur a spotrebovanú časť dokázal vrátiť speňažením svojho majetku, kedy speňažením svojho majetku získal peňažný ekvivalent a tento vydal kupujúcemu, I. J. – reálne zmenšenie majetku žalobcu nastalo),

ii. na to, že faktické použitie peňažných prostriedkov získaných ako kúpna cena, teda že na čo boli peniaze použité, je bez právnej relevancie (žalovaný argumentuje tým, že nie je úlohou financovať súkromné aktivity), žalovaný má nahradiť škodu,

iii. na to, že žalobca nemal povinnosť neminúť svoje peniaze,

iv. na to, že žalobou uplatnená suma 30.076,30 eur predstavuje sumu, ktorú bude treba vynaložiť, aby sa žalobca dostal do stavu, ktorý tu bol v čase pred nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu,

- vo vzťahu k príčinnej súvislosti

i. na to, že súd prvej inštancie si osvojil reštriktívny výklad príčinnej súvislosti ponúkaný žalovaným a nevysporiadal sa s otázkou príčinnej súvislosti vo svojej komplexnosti (niektoré významné hľadiská boli žalobcom prezentované vo vyjadrení zo dňa 04. 10. 2022, ako napr. spôsobilosť nesprávneho úradného postupu vyvolať alebo aspoň generálne napomáhať vzniku škody za prirodzeného a obvyklého behu vecí, právne posúdenie reťazenia príčin, právne posúdenie príčiny podstatnej, bez ktorej by ku škode nedošlo, ustálenie, kedy a čím došlo prípadne k prerušeniu príčinnej súvislosti, teória adekvátnej príčinnej súvislosti, prepojenosť reťazca postupne nastupujúcich príčin a následkov do takej miery, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku, pričom žalobca v primeranej miere poukázal na výstupy z judikatúry, napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Cdo/192/2007, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/105/2012 ako R 31/2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/7/2013, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/4808/2010, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/818/2005).

3.3. Pri správnom právnom posúdení by súd prvej inštancie nutne dospel k iným (opačným) právnym záverom, než sa tak stalo v napadnutom rozsudku. Zlyhanie súdu prvej inštancie má charakter až zámerného ignorovania argumentácie žalobcu. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie alebo alternatívne podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/, príp. písm. c/ CSP napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 22. 05. 2023. Zhrnul dôvody odvolania žalobcu a bol toho názoru, že žalobca ako odvolateľ explicitne neuviedol žiadne relevantné dôvody, ku ktorým by sa žalovaný mohol relevantným spôsobom vyjadriť a celá časť odvolania sa zaoberá iba tým, ako súd prvej inštancie nekriticky prebral vyjadrenia žalovaného. Pokiaľ bola argumentácia žalovaného použiteľná do odôvodnenia rozsudku, žalovaný v jej použití do odôvodnenia rozsudku nevidel nič zlé. V predmetnom sporovom konaní žalobca neunesol dôkazné bremeno a argumentácia žalovaného bola presvedčivejšia.

Žalovaný sa nestotožnil s vyjadreniami žalobcu o nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatok dôvodov. Rozsudok je argumentačne podložený a odôvodnený tak, že jeho výroková časť je v súlade s odôvodnením a poskytuje dôveryhodný obraz o tom, prečo súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia. Rovnako sa žalovaný nestotožnil s vyjadreniami žalobcu o tom, že súd sa mal v podrobnej miere zaoberať rozsudkami, na ktoré v odôvodnení svojho rozsudku poukázal, nakoľko obsah týchto rozsudkov bol súdu známy a poukaz na ne argumentačne zapadal do odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysvetlil, z akého dôvodu nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a vznikom škody. Skutočnosť, že súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu nezakladá odvolací dôvod, rovnako ako jeho neúčtivé vyjadrenia na adresu súdu.

Žalovaný sa nestotožnil ani s tvrdeniami žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci. Pripustil, že v uvedenom prípade naozaj došlo k nesprávne úradnému postupu zo strany Okresného úradu Nové Zámky, katastrálneho odboru, avšak na vznik nároku na náhradu škody musia byť splnené tri podmienky, a navyše kumulatívne, čo sa však v tomto prípade nestalo. V uvedenom prípade žalobca minul finančné prostriedky získané z predaja niečoho, čo mu nepatrilo a ide o priam ukážkový prípad vydania bezdôvodného obohatenia. Štát ako inštitúcia neslúži na financovanie súkromných aktivít jednotlivcov, ako tomu bolo v tomto prípade, keď žalobca minul finančné prostriedky, ktoré mu de facto nepatrili a teraz ich refundáciu žiada od štátu cestou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. V závere vyjadrenia žalovaný uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s obsahom rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 20. 03. 2023. Navrhol odvolanie ako nedôvodné zamietnuť a odvolaním napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov – ďalej len CSP) zistil, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné, bolo podané oprávnenou stranou (žalobcom, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté), v zákonom stanovenej lehote (ust. § 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) a konštatoval, že odvolanie má zákonom stanovené náležitosti a obsahuje zákonom stanovené odvolacie dôvody (ust. § 127, § 363, § 365 ods. 1 CSP). Následne odvolací súd, viazaný rozsahom podaného odvolania žalobcu, odvolacími dôvodmi ako i súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom (ust. § 379, § 380 ods. 1, 2, § 383 CSP) prejednal podané odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodné a vo veci rozhodol rozsudkom (ust. § 392 CSP), tak, že rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd svoj rozsudok verejne vyhlásil dňa 11. októbra 2023, keď v zmysle ust. § 219 ods. 3 za použitia ust. § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

6. Pri rozhodovaní o podanom odvolaní žalobcu odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) vychádzal z týchto zákonných ustanovení.

7. Podľa § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

8. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "vklad"), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "záznam") a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len "poznámka").

Podľa § 34 ods. 1 vyššie citovaného zákona, práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Podľa § 59 ods. 1, 2 písm. a/, c/ vyššie citovaného zákona, konanie o oprave chyby je konanie, v ktorom okresný úrad opravuje chybné údaje katastra, ktoré vznikli jeho vlastnou činnosťou alebo činnosťou iných štátnych orgánov, notárov alebo iných osôb na základe chybných podkladov okresného úradu. Oprava chyby sa vykoná zápisom do katastra na základe rozhodnutia o oprave chyby alebo protokolu o oprave chyby.

Okresný úrad opraví

a/ údaje katastra uvedené v § 7, ak sú v rozpore s rozhodnutím o povolení vkladu, verejnou listinou alebo s inou listinou, na základe ktorej bol vykonaný zápis do katastra; to neplatí, ak boli údaje zapísané podľa § 42 ods. 6,

c/ údaj o viacnásobnom vlastníctve, ak s tým súhlasia všetky osoby zapísané v katastri ako vlastníci a iné osoby, ktorým svedčí vlastnícke právo k tej istej nehnuteľnosti podľa verejnej listiny alebo podľa inej listiny a nie sú zapísaní v katastri ako vlastníci tejto nehnuteľnosti, a nejde o opravu uvedenú v písmene a).

Podľa § 71 ods. 2, 3 vyššie citovaného zákona, záväzné údaje katastra slúžia ako podklad na písomné vyhotovenie verejných listín a iných listín.

Údaje katastra, ktorých hodnovernosť je vyvrátená, sa nesmú používať.

9. Podľa § 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom do 30. 06. 2023, tento zákon upravuje

a/ zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 2 vyššie citovaného zákona, na účely tohto zákona

a/ výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,

b/ orgán verejnej moci je

1. štátny orgán,

2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d/ vyššie citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

d/ ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1, 4 vyššie citovaného zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 vyššie citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 vyššie citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 vyššie citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 17.

10. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Žalobca sa podanou žalobou domáhal nároku na náhradu škody v sume 30.076,30 eur s príslušenstvom (t. j. 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 30.076,30 eur od 31. 05. 2022 do zaplatenia) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 514/2003 Z. z.) tvrdiac, že táto škoda mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom správneho orgánu (Okresného úradu Nové Zámky, katastrálneho odboru) pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti žalovaného ako ústredného orgánu štátnej správy v zmysle vyššie uvedeného zákona. Žalobu odôvodnil tým, že do jeho výlučného vlastníctva boli zapísané konkrétne pozemky (uvedené v bode 2.1. tohto rozsudku) v katastrálnom území G. E. H., pričom k zápisu záznamom malo dôjsť na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve č. k. 8D 161/2015-46, ktoré bolo doručené katastrálnemu orgánu dňa 08. 12. 2015. Žalobca bol v domnienke, že sa jedná o novoobjavené dedičstvo po starom otcovi, ktoré bolo prejednané plynule nadväzujúc na závery skoršieho dedičského konania a v rokoch 2017 a 2018 v dobrej viere v správnosť, záväznosť a hodnovernosť údajov katastra previedol tieto pozemky troma kúpnyimi zmluva na kupujúceho I. F. J. za kúpnu cenu spolu 50.076,30 eur, pričom časť z tejto sumy, t. j. 20.000,- eur si ponechal a časť 30.076,30 eur spotreboval. Nesprávny úradný postup správneho orgánu podľa žalobcu spočíval v nesprávnom vykonaní predmetného záznamu do katastra nehnuteľností v jeho prospech (napriek tomu, že vlastnícke právo mu podľa hmotného práva nesvedčilo), a to v dôsledku neskontrolovania údajov osôb s rovnakým menom a priezviskom v rovnakom katastrálnom území. Po zistení nesprávnosti zápisu vlastníckeho práva záznamom k pozemkom v jeho prospech, boli tieto nakoniec prevedené do vlastníctva osoby, ktorej svedčilo vlastnícke právo podľa hmotného práva a žalobca sumu 20.000,- eur, ktorú mal k dispozícii, vrátil kupujúcemu I. F. J.. Vrátenie spotrebovanej sumy 30.076,30 eur si však žalobca podľa svojho tvrdenia musel zabezpečiť predajom iných svojich nehnuteľností (svojim rodičom) a takto došlo k zmenšeniu jeho majetku, teda ku škode na jeho strane v uvedenej sume. Žalobca tvrdil, že medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody existuje v jeho prípade priama a bezprostredná príčinná súvislosť, nakoľko vychádzal z hodnovernosti a záväznosti údajov katastra nehnuteľností a v dobrej viere nehnuteľnosti

predal, pričom kúpnu cenu z väčšej časti, t. j. v sume 30.076,30 eur spotreboval, a práve v tejto sume mu vznikla škoda, pretože na uspokojenie svojho veriteľa I. F. J. musel previesť podstatnú časť svojho majetku a dosiahnutú kúpnu cenu z predaja svojich nehnuteľností takto použil.

Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zo dňa 20. 03. 2023 zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu z dôvodov, ktoré v dostatočnom rozsahu a zrozumiteľne uviedol v jeho odôvodnení.

Ďalším výrokom (II. výrok) súd žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Podanie odvolania proti tomuto rozsudku žalobca po právnej stránke odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobe vyhovel v plnom rozsahu, alebo, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie.

13. Zákon č. 514/2003 Z. z. rozlišuje dva druhy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci (vrátane zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe) a zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.

Nesprávnym úradným postupom je porušenie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu. Zákon č. 514/2003 Z. z. však taxatívne neuvádza a nedefinuje, čo sa rozumie pod pojmom nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci. Zároveň však ustanovuje, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci je absolútnou objektívnou zodpovednosťou, čiže tejto zodpovednosti za nemožno zbaviť. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nastáva bez ohľadu na zavinenie. Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia.

Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti, a to výkon verejnej moci príslušným orgánom v súvislosti s činnosťami uvedenými v ust. § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (vrátane výkonu verejnej moci spočívajúcom v nesprávnom úradnom postupe), vznik škody a príčinná súvislosť medzi výkonom verejnej moci a škodou. Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zákaz zbavenia sa zodpovednosti. Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu možnosť zbaviť sa zodpovednosti, čím nadobúda charakter absolútnej zodpovednosti. Aj v tomto prípade však musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Tieto podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu. Podmienkami vzniku zodpovednosti štátu za škodu teda sú – výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a existencia príčinnej súvislosti medzi uvedenými podmienkami.

14. V prejednávanej veci bolo potrebné posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti za škodu uplatňovanú žalobcom v tomto konaní, čo aj súd prvej inštancie urobil a v tomto smere v potrebnom rozsahu náležite zistil skutkový stav veci. Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle rozsahu podaného odvolania podľa ust. § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa ust. § 380 CSP, pričom dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci (čo žalobca

v priebehu konania a v odvolaní ani nenamietal), dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti v zmysle ust. § 191 ods. 2 CSP a svoje rozhodnutie i náležite odôvodnil.

14.1. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k tomu záveru, že vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností formou záznamu v prospech žalobcu, v situácii keď na to neboli splnené podmienky, je nesprávnym úradným postupom, ku ktorému došlo zo strany príslušného správneho orgánu pri výkone verejnej moci. Nebolo sporné, že záznam do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve č. k. 8D 161/2015-46 nemal príslušný správny orgán nikdy vykonať, nakoľko táto listina nepreukazovala vlastnícke právo žalobcu k tam uvedeným nehnuteľnostiam, a teda žalobcovi v zmysle tohto osvedčenia vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nesvedčilo.

14.2. Pre priznanie uplatneného nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je však samotný nesprávny úradný postup konajúceho správneho orgánu nepostačujúci, ale je potrebné skúmať i ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, ktorými sú existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci a škodou. Takto postupoval i súd prvej inštancie, pričom dospel k správne právnemu záveru, že existenciu týchto dvoch predpokladov žalobca v konaní nepreukázal, napriek tomu, že ho v tomto zmysle zaťažovalo dôkazné bremeno.

Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo (neminem laedere). Táto povinnosť je vyjadrená slovami, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí, čo znamená, že každý má povinnosť počínať si natoľko obozretne, aby konaním či opomenutím (nekonaním) nevznikla škoda inému alebo jemu samému. Uvedená povinnosť sa teda týkala i žalobcu, ktorý v žalobe okrem iného tvrdil, že bol v domnienke, že vykonaný zápis vlastníckeho práva formou záznamu v jeho prospech je správny, nakoľko už skôr dedením nadobudol nehnuteľnosti po svojom starom otcovi, a teda že ide o novoobjavené dedičstvo po ňom, ktoré bolo príslušným súdom prejednané „plynule“ nadväzujúc na závery skoršieho dedičského konania. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že nikto (teda ani osoba neznalá práva) sa nemôže domnievať, že sa „plynule“ stane vlastníkom nehnuteľností v konaní o prejednaní novoobjaveného dedičstva, na ktoré nebol ani predvolaný, nemal o ňom žiadnu vedomosť a nebolo mu doručené ani žiadne rozhodnutie o výsledku tohto konania. Na pojednávaní dňa 15. 02. 2023 právny zástupca žalobcu predložil LV č. XXXX zo dňa 18. 07. 2018 pre katastrálne územie G. E. H., v ktorom sú uvedené i nehnuteľnosti a titul ich nadobudnutia (osvedčenie o dedičstve 8D 161/2015, Dnot 187/2015 zo dňa 02. 11. 2015 - Z 7685/15, č. zmeny 96/16), ktoré žalobca ako predávajúci na základe kúpnej zmluvy zo dňa 02. 08. 2018 predal kupujúcemu I. F. J.. V prípade, ak by bol žalobca aspoň v minimálnej miere venoval pozornosť tomuto nadobúdaciemu titulu (o to viac, že tento mu nebol ani doručený) zistil by, že na jeho základe nemohol predmetné nehnuteľnosti nadobudnúť, nakoľko toto osvedčenie sa týkalo iného dediča (menovca žalobcu). K tvrdeniam žalobcu v žalobe je taktiež dôležité poukázať i na notársku zápisnicu spísanú pred notárom JUDr. Petrom Šulaiom pod č. N 242/2019 NZ 7297/2019 NCR1s 7440/2019 dňa 08. 03. 2019, ktorá obsahuje vyhlásenie dlžníka – povinnej osoby (žalobcu v tomto súdnom konaní) o súhlase s jej vykonateľnosťou a exekúciou. Uvedená notárska zápisnica obsahuje vyhlásenie žalobcu, že s veriteľom – oprávnenou osobou (I. F. J.) uzavrel dňa 16. 05. 2017, 18. 08. 2017 a 02. 08. 2018 tri kúpne zmluvy, na základe ktorých previedol na veriteľa tam uvedené nehnuteľnosti v katastrálnom území G. E. H.. Ďalej žalobca vyhlásil, že za tieto nehnuteľnosti prevzal kúpnu cenu celkom v sume 50.076,30 eur, ktorá je jeho bezdôvodným obohatením, nakoľko mal vedomosť o tom, že nie je vlastníkom týchto nehnuteľností, nakoľko ich nezdedil. Vyhlásenia v tejto notárskej zápisnici jednoznačne odporujú tvrdeniam žalobcu v žalobe o spôsobe „plynulého“ nadobudnutia vlastníckeho práva v rámci konania o prejednaní novoobjaveného dedičstva.

14.3. K žalobcom tvrdenej škode 30.076,30 eur, ktorej sa domáhal v tomto súdnom konaní, odvolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie uvedené v 30. bode odôvodnenia jeho rozsudku, s ktorými sa stotožňuje. Na doplnenie uvádza, že kupujúci I. F. J. na základe troch kúpnych zmlúv, predmetom ktorých boli nehnuteľnosti, vyplatil žalobcovi ako predávajúcemu sumu 50.076,30 eur. Časť tejto sumy, t. j. 20.000,- eur si žalobca podľa svojho tvrdenia odložil a túto sumu bol schopný vrátiť kupujúcemu následne potom, ako aj tento kupujúci zistil, že žalobca nebol oprávnený s predmetnými pozemkami nakladať, a teda ich ani predáť. Väčšiu časť kúpnej ceny t. j. 30.076,30 eur žalobca podľa svojho tvrdenia použil na rekonštrukciu svojho domu, kúpu dvoch áut (z toho jedno pre seba) a dar sestre.

Uvedené znamená, že časť tejto sumy žalobca použil na zhodnotenie svojho majetku. Žalobca v žalobe tvrdil, že na vrátenie sumy 30.076,30 eur musel predať iné svoje nehnuteľnosti (podľa kúpnej zmluvy zo dňa 22. 10. 2021 tieto predal svojim rodičom za dohodnutú kúpnu cenu 37.000,- eur), v dôsledku čoho sa jeho majetok reálne zmenšil práve o sumu 30.076,30 eur, zaplataenia ktorej sa domáhal od žalovaného z titulu náhrady škody vzniknutej titulom nesprávneho úradného postupu. Odvolací súd je toho názoru, že splnenie povinnosti žalobcu vrátiť kupujúcemu I. F. J. zvyšnú časť kúpnej ceny, t. j. 30.076,30 eur, nemôže byť škodou na strane žalobcu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., za ktorú by zodpovedal žalovaný titulom nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci. Vykonanie záznamu do listu vlastníctva v prospech žalobcu na základe osvedčenia o dedičstve v konaní pod sp. zn. 8D 161/2015, Dnot 187/2015 zo dňa 02. 11. 2015 - Z 7685/15, hoci na to neboli splnené podmienky a uvedené osvedčenie sa žalobcu netýkalo, je bezpochyby nesprávnym úradným postupom v zmysle uvedeného zákona, ktorý však bez ďalšieho nemá za následok vznik zodpovednosti žalovaného a vznik škody na strane žalobcu v ním uplatnenej sume. Peňažné plnenie, ktorého sa žalobca domáhal v tomto konaní titulom náhrady škody a ktorého výška zodpovedala časti sumy, ktorú musel žalobca vrátiť z titulu vydania bezdôvodného obohatenia kupujúcemu I. F. J., nepredstavuje jeho majetkovú ujmu spôsobenú priamo nesprávnym úradným postupom katastrálneho orgánu. Majetok žalobcu sa najskôr zväčšil a zhodnotil v dôsledku rekonštrukcie jeho nehnuteľnosti a kúpy vozidla z peňažných prostriedkov, ktoré získal predajom nehnuteľností, ktoré mu nepatriли a následne sa zmenšil, v dôsledku toho, že musel kupujúcemu vrátiť kúpnu cenu získanú predajom týchto nehnuteľností. Uvedené znamená, že bez ďalšej právnej skutočnosti, v danom prípade bez uzavretia kúpnej zmluvy s kupujúcim I. F. J. a následnej povinnosti žalobcu vrátiť mu dohodnutú kúpnu cenu titulom vydania bezdôvodného obohatenia (notárska zápisnica zo dňa 08. 03. 2019 ako vykonateľný exekučný titul), by ku škode u žalobcu vôbec nedošlo. Rozhodujúcou skutočnosťou, z ktorej museli súdy v predmetnej veci vychádzať je fakt, že tvrdené zmenšenie majetku žalobcu (po jeho predchádzajúcom zhodnotení v dôsledku rekonštrukcie a kúpy vozidla z peňažných prostriedkov získaných z predaja nehnuteľností, ktoré žalobcovi nepatriли) v zmysle škody nebolo spôsobené priamo nesprávnym úradným postupom konajúceho orgánu verejnej správy. Žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za to, že žalobca predajom nehnuteľností, ktoré mu nepatriли, získal peňažné prostriedky, ktoré sčasti použil aj na zhodnotenie svojho majetku, ale následne musel získané peňažné prostriedky vrátiť z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, v dôsledku čoho sa jeho majetok zmenšil. Rovnako nemôže niesť zodpovednosť za to, ako žalobca naložil so získanými peňažnými prostriedkami (podľa svojho tvrdenia časť v sume 20.000,- eur si odložil a tie bol schopný vrátiť a časť 30.076,30 eur spotreboval, pričom za účelom získania peňažných prostriedkov na vrátenie tejto sumy musel predať iné svoje nehnuteľnosti).

Žalobca si mohol v predmetnej veci uplatniť len takú škodu, ktorá by mu vznikla nesprávnym úradným postupom (ten bol preukázaný) a ktorej vznik by bol v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom. Otázka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou, ale záver, či v konkrétnom prípade je, či nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je samozrejme závislý na skutkovom zistení. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou tejto ujmy) má byť príčinná súvislosť zisťovaná. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak nesprávny úradný postup (ako forma protiprávneho konania) a vznik škody sú v logickom slede, a teda ak nesprávny úradný postup bol príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Keďže vzťah príčiny a následku musí byť priamy a bezprostredný, pričom nestačí, že ide o sprostredkovaný príčinný vzťah, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom príslušného katastrálneho orgánu (zápisom osvedčenia o dedičstve záznamom v prospech žalobcu, hoci na to neboli splnené podmienky) a žalobcom tvrdenou škodou, ktorá mu mala vzniknúť zmenšením jeho majetku v dôsledku povinnosti vrátenia kúpnej ceny titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho orgánu pri výkone verejnej moci a škodou, náhrady ktorej sa žalobca v tomto konaní domáhal (ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku prevodov nehnuteľností, ktoré nenadobudol v zmysle zákona a dobromyseľne – vid' aj vyhlásenia žalobcu v notárskej zápisnici zo dňa 08. 03. 2019), teda nie je vzťah príčiny a následku.

Odvolací súd uzatvára, že nesprávne vykonanie zápisu osvedčenia o dedičstve pod sp. zn. 8D 161/2015, Dnot 187/2015 zo dňa 02. 11. 2015 - Z 7685/15 záznamom do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu bolo nesprávnym úradným postupom, ale na druhej strane nemožno prehliadať, že tento

postup mohol mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto nesprávnym vykonaním zápisu osvedčenia záznamom v prospech žalobcu. Plnenie, ktorého sa žalobca domáha titulom náhrady škody, ale nepredstavuje jeho škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom príslušného správneho orgánu pri zápise predmetného osvedčenia záznamom v prospech žalobcu. Inak povedané, žalobcom tvrdené zmenšenie jeho majetku nenastalo v dôsledku namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej správy, a teda nebolo v konkrétnostiach preukázané, že vznik škody na majetku žalobcu bol zapríčinený namietaným nesprávnym úradným postupom. Medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody teda neexistuje bezprostredná vecná súvislosť. V predmetnom konaní nebolo v konkrétnostiach preukázané, že vznik tvrdenej škody na majetku žalobcu bol zapríčinený namietaným nesprávnym úradným postupom, z čoho treba vyvodiť záver, že majetok žalobcu sa nezmenšil v dôsledku namietaného nesprávneho postupu orgánu verejnej správy. Medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody neexistuje bezprostredná vecná súvislosť.

15. Odvolací súd sa ďalej zaoberal jednotlivými námietkami žalobcu prezentovanými v podanom odvolaní a posúdil ich relevantnosť, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. II. ÚS 78/05).

15.1. Žalobca ako odvolací dôvod po právnej stránke uvádzal ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom žalobca poukazoval na nepreskúmateľnosť a na nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý podľa jeho názoru nekriticky, až otrocky preberal argumentáciu žalovaného, ale nedokázal vysvetliť, z akého dôvodu nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a vznikom škody, pričom sa obmedzil len na citovanie niektorých pasáží z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, na ktoré odkazoval žalovaný, pričom nevysvetlil z akého dôvodu sa s rovnakou starostlivosťou nezaoberal rozsudkami, na ktoré odkazoval žalobca.

K tomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že všeobecné súdy v sporovom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny, či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá a účinná ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Civilné sporové konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie. K základným právam strany sporu, obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, patrí i právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením rozsudku je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (o. i. vo veci García Ruiz proti Španielsku, rozsudok zo dňa 21. 01. 1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, Ruiz Torija proti Španielsku, rozsudok zo dňa 09. 12. 1994 týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, Van de Hurk proti Holandsku, rozsudok zo dňa 19. 04. 1994 týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90), judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 226/03 zo dňa 12. 05. 2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23. 06. 2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 zo dňa 15. 03. 2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 zo dňa 23. 08. 2006, sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo dňa 04. 05. 2010, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12. 06. 2008) nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojoľnosti).

Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným

výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

Odvolačný súd sa pri preskúvaní rozsudku súdu prvej inštancie zaoberal aj tým, či došlo postupom súdu prvej inštancie v danom konaní k porušeniu práva na spravodlivý proces a či súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní použil výklad a aplikáciu práva, ktoré zabezpečuje spravodlivú a účinnú ochranu práv a oprávnených záujmov strán sporu. Po preskúvaní tohto odvolacieho dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a súd prvej inštancie napadnutý rozsudok dostatočne odôvodnil a rovnako tak odôvodnil i právne otázky, ktoré boli pre posúdenie veci z jeho pohľadu rozhodujúce. Súd prvej inštancie vykonal v predmetnej veci dostatočné dokazovanie, z neho vyvodil správne skutkové zistenia a rovnako správne vec právne posúdil. V 5. bode tohto svojho rozsudku odvolací súd konštatoval vecnú správnosť napadnutého meritórneho výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol, pričom sa stotožnil s jeho dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku a na tieto dôvody pri aplikácii ust. § 387 ods. 1, 2 CSP aj odkazuje. Nemohol sa však stotožniť s názorom žalobcu ako odvolateľa, že v rozsudku súdu prvej inštancie absentujú odpovede na podstatné právne otázky ním nastolené. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Preskúvaním napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil, že by jeho odôvodnenie nezodpovedalo uvedenej právnej úprave. Skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je podľa predstáv žalobcu (v konaní neúspešnej strany sporu), sama o sebe nezakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Subjektívny názor žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozsudku nezakladá nesprávny procesný postup súdu, ktorý by mu znemožnil uskutočňovať patriace procesné práva, a to až do momentu, kým namietaný postup súdu nedosiahne takú intenzitu, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. V danom prípade podľa odvolacieho súdu ale nedošlo k takej žalobcom namietanej vade procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorá by predstavovala naplnenie ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (k tomu pozri napr. III. ÚS 209/04). Z rozsudku súdu prvej inštancie bolo zrejmé, že sa dostatočne vyjadril k skutkovým a právnym otázkam relevantným pre rozhodnutie o spore, pričom v jeho odôvodnení dostatočne uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Rovnako dostatočné je aj odôvodnenie týkajúce sa právneho posúdenia veci, keďže z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, pod hypotézu akej právnej normy bol subsumovaný zistený skutkový stav a podľa akej právnej normy bola vec posúdená. To, že sa žalobca nestotožnil so skutkovým a právnym posúdením veci a samotným meritórnym rozhodnutím súdu prvej inštancie v predmetnej veci, bez ďalšieho netvorí vadu procesného postupu súdu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Pokiaľ žalobca ako odvolateľ namietal nepreskúmateľnosť odvolaním napadnutého rozsudku tvrdením, že súd prvej inštancie nekriticky prevzal argumentáciu žalovaného a nevysporiadal sa s jeho argumentáciou, táto námietka nie je dostatočne konkrétna bez toho, aby žalobca uviedol, ktorými argumentami sa súd nezaoberal, resp. na ktoré jeho tvrdenia neprihliadal alebo sa s nimi nevyporiadal. Podľa názoru odvolacieho súdu nezodpovedá skutočnosti tvrdenie žalobcu v odvolaní, že súd nedokázal vysvetliť, z akého dôvodu nie je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu a vznikom škody a v súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na 30. a 31. bod odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa žalobca ako odvolateľ nestotožnil. Nespokojnosť strany sporu s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym posúdením sporu súdom prvej inštancie, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia, však nezakladá dôvodnosť odvolania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Odvolacie dôvody žalobcu zhrnuté pod toto ustanovenie neboli spôsobilé zvrátiť vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli predmetom preskúmania súdom prvej inštancie a ktoré by zároveň boli spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, nežiadal ani doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ust. § 384 ods. 2, 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. V súdnej veci neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (ust. § 383, § 384 ods. 1, 2, 3 v spojení s ust. § 366 CSP).

15.2. K odvolacej námietke žalobcu, spočívajúcej v tom, že napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide aj vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená (pozri aj 14. bod odôvodnenia tohto rozhodnutia), pričom právne závery súdu prvej inštancie sú v zhode aj s judikatúrou najvyšších súdnych autorít (rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 3Cdo/32/2007 zo dňa 29. 03. 2007 a 5Cdo/219/2007 zo dňa 30. 07. 2008), na ktorú správne poukazoval súd prvej inštancie, rovnako ako žalovaný.

V rámci tohto odvolacieho dôvodu žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k vzniku škody a vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. K týmto námietkam sa odvolací súd podrobne vyjadril v 14. bode odôvodnenia tohto rozsudku (najmä 14.2. a 14.3.). Vzhľadom k odvolacím námietkam žalobcu vo vzťahu k ním tvrdenej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody však odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ mala žalobcovi vzniknúť škoda na jeho majetku, nestalo sa tak pre samotný nesprávny úradný postup orgánu verejnej správy spočívajúci vo vykonaní nesprávneho zápisu osvedčenia o dedičstve záznamom do katastra nehnuteľností (ktorý znamenal neoprávnené a nedôvodné zväčšenie majetku žalobcu), ale v dôsledku toho, že žalobca s takto „nadobudnutým“ majetkom – nehnuteľnosťami ďalej nakladal, a to napriek vedomosti o tom, že nebol vlastníkom týchto nehnuteľností, nakoľko ich nezdedil (viď vyhlásenie žalobcu v notárskej zápisnici zo dňa 08. 03. 2019). V takejto situácii podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za vedomé konanie žalobcu, ktorý s predmetnými nehnuteľnosťami nakladal napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že nie je ich vlastníkom. Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci teda nebol priamou príčinou škody, ktorá mala žalobcovi podľa jeho tvrdenia vzniknúť. V danom prípade nebola daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorej náhrady sa žalobca domáhal v tomto konaní, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku ním tvrdeného zmenšenia jeho majetku.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v konaní nepreukázal vznik ním tvrdenej škody, ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom príslušného orgánu verejnej správy a tvrdeným zmenšením jeho majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, lebo smeruje proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý spočíva na správnom právnom závere, že v danej veci neboli splnené podmienky pre zodpovednosť žalovaného za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP podľa názoru odvolacieho súdu teda nie je naplnený, pretože v posudzovanom prípade súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, aplikoval správny právny predpis a rozhodol vo veci vecne správne. Odôvodnenie výroku rozsudku o zamietnutí žaloby ako i závislého výroku o trovách konania je jasné, zrozumiteľné a nenesie znaky ľubovôle.

16. Žalobca v podanom odvolaní neargumentoval skutočnosťami, ktoré by mohli mať, resp. mali mať za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho posúdenia a z konania pred týmto súdom nevyplýval iný právny záver, než ten, ktorý súd vyslovil v napadnutom rozsudku. Neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (ust. § 380 ods. 2 CSP). Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že uplatňované odvolacie dôvody neboli podložené takými relevantnými argumentmi, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, pričom sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. 255 ods. 1 CSP a ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní nebol úspešný. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 393 ods. 2 veta druhá CSP v spojení s ust. § 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 1, 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)